

OYS-alueen VIPU-tilaisuus 26.4.2023

Jyri Ulvinen, opetustoimen ylitarkastaja

 @AVItwiittaa

“

PSAVIn alueella 38
kuntaa ja kaksi
hyvinvointialuetta

Aluehallintovirasto

Aluehallintovirastot

- Kuusi aluehallintovirastoa
  - ESAVI
  - LSAVI
  - LSSAVI
  - ISAVI
  - **PSAVI (Pohjois-Pohjanmaa ja Kainuu)**
  - LAAVI
- Tehtävät
  - Kehittämistyö, kouluttaminen, lupa-asiat, valtionavustukset, informaatio-ohjaus, tietotuotanto, valvonta, oikeusturva
- Vastuualueet
  - Peruspalvelut, oikeusturva ja luvat
  - **Opetus- ja kulttuuritoimi**
  - Pelastustoimi ja varautuminen
  - Työsuojelu
  - Ympäristöluvut
- Opetus- ja kulttuuritoimi –vastuualue
  - Opetus ja varhaiskasvatus, kirjastotoimi, liikuntatoimi, nuorisotoimi
- Opetus- ja ja varhaiskasvatus
  - Informaatio-ohjaus, täydennyskoulutus, oikeusturva (kantelut ja oikaisuvaatimukset), valvonta, kv-tehtävät

“

**Päätöksiä tehtäessä
huomioitava
ensisijaisesti lapsen etu**

Aluehallintovirasto

Huomioita lainsäädännöstä

- Lapsen edun ensisijaisuus
  - Varhaiskasvatuslaki 4 § (Varhaiskasvatusta suunniteltaessa, järjestettäessä tai tuotettaessa ja siitä päätettäessä on **ensisijaisesti huomioitava lapsen etu**)
  - Perusopetuslaki 3 a § (Perusopetusta suunniteltaessa, järjestettäessä ja siitä päätettäessä **on ensisijaisesti huomioitava lapsen etu**) 1.8.2022
- Oikeus tukeen
  - Varhaiskasvatuslaki 3 a luku - Oikeus varhaiskasvatuksessa annettavaan tukeen
  - Perusopetuslaki 16 -17 a §
- Päätöksenteko
  - Erityisen tuen antamiseksi opetuksen järjestäjän tulee tehdä **kirjallinen päätös**, jota **tarkistetaan** ainakin toisen vuosiluokan jälkeen sekä ennen seitsemännelle vuosiluokalle siirtymistä.
  - **Arviointia tulee tehdä jatkuvasti** tuen oikea-aikaisuuden ja riittävyyden osalta (ottaen huomioon POL 30 §; "...heti tuen tarpeen ilmetessä.").
  - Erityisen tuen antamista koskevassa päätöksessä on **määrättävä oppilaan pääsääntöinen opetusryhmä, mahdolliset tulkitsemis- ja avustajapalvelut sekä muut** 31 §:ssä tarkoitetut **palvelut** sekä tarvittaessa 1 momentissa tarkoitettu oppilaan opetuksen poikkeava järjestäminen." (POL 17.2 §)

Päätökseen selkeät perustelut

Aluehallintovirasto

Huomioita lainsäädännöstä jatkuu...

- POL 18 §:n mukaisissa erityisissä opetusjärjestelyissä ja ratkaisuisa osana oppimisen tuen kokonaisuutta (esim. lyhennetty koulupäivä) päätökset tulee tehdä **erityisen harkiten ja perustellen**. Erityishuomio siihen, onko ratkaisu **toistaiseksi voimassa oleva vai tilapäinen** – ajatellen lapsen tulevaisuutta kokonaisvaltaisesti.
- Tarvittaessa harkinta korvaavan opetuksen järjestämisestä (po-asetus 5 §).
- Oppimäärien **yksilöllistäminen on mahdollista** vasta erityisestä **tuesta tehdyn päätöksen jälkeen**.
- Jos yksilöllistettävien oppiaineiden määrää on tarpeen myöhemmin lisätä tai vähentää, se **vaatii uuden päätöksen**.
- Pedagoginen selvitys → Erityisen tuen päätös → HOJKS
- Kuuleminen – dokumentointi (koska ja miten; ei tarkoita suostumusta, huoltajien tahdonvastainen päätös → toimielimen päätös)
- Muutoksenhakuohje päätöksen liitteeksi

“

**Muutoksenhaku
kanteluna tai
oikaisuvaatimuksena**

Aluehallintovirasto

Kantelut ja oikaisuvaatimukset

- Kantelu
  - Kantelu on valvontaviranomaiselle, kuten aluehallintovirastolle, tehty ilmoitus epäilystä virheellisestä menettelystä tai laiminlyönnistä.
  - Kantelun voi tehdä mistä tahansa asiasta – aluehallintovirasto harkitsee kantelun käsittelytavan.
- Oikaisuvaatimus
  - Oikaisuvaatimuksen voi tehdä aluehallintovirastoon on **laissa erikseen säädetyissä asioissa.**
  - Mm. **oppilasta ja opiskelijaa koskevista opetuksen järjestäjän päätöksistä.**
  - Oikaisuvaatimuksen johdosta päätös voidaan kumota tai muuttaa, jos se on lainvastainen
  - Oikaisuvaatimus voidaan hylätä, jos tehty päätös on lain ja asetusten sekä muiden etukäteen annettujen ohjeiden mukainen.

Muutoksenhaku tuen päätöksiin

Tukea ja tukipalveluita koskevasta päätöksestä oikaisuvaatimus aluehallintovirastolle

Aluehallintovirasto

- Muutoksenhaku – oikaisuvaatimus
  - Varhaiskasvatustilain 62 §:ssä ja Perusopetuslain 42 §:ssä tarkoitettuun päätökseen saa vaatia oikaisua aluehallintovirastolta.
    - HE 127/2021 vp: ”Oikaisuvaatimusta voisi vaatia erityiseen tukeen liittyviä perusopetuslain 31 §:n mukaisiin tulkitsemis- ja avustajapalvelut, muut opetuspalvelut ja erityiset apuvälineet.”
    - ”Yksilön oikeusturvan toteutumisen kannalta ei ole perusteltua, että erityistä tukea koskevan päätöksen muutoksenhaku jakaantuu kahdelle muutoksenhakuviranomaiselle... ...yksilön oikeusturvan parantamiseksi ehdotetaan, että **oikaisu tehtäisiin aluehallintovirastolle** myös perusopetuslain 31 §:n mukaisesta asiasta silloin, **kun asiasta olisi päätetty** perusopetuslain 17 §:n mukaisen **erityisen tuen päätöksen yhteydessä. Muussa kuin erityisen tuen päätöksen yhteydessä** tehty päätös perusopetuslain 31 §:n mukaisista päätöksistä tehtäisiin **muutoksenhaku nykytilaa vastaavasti hallinto-oikeuteen** siten kuin perusopetuslain 42 a §:ssä säädetään.
  - **Oikaisuvaatimukseen annettuun päätökseen** saa hakea muutosta **valittamalla hallinto-oikeuteen.**

“

**Ehdotuksia
koulutuksista
aluehallintovirastolle**

Aluehallintovirasto

Huomioita muutoksenhausta

- Tukeen liittyviä kanteluja ja on tullut vireille PSAVIin suhteellisen vähän.
  - Kanteluissa useasti kyseessä lapsen/oppilaan kohtelu
- Oikaisuvaatimuksia lähinnä koulupaikkapäätöksistä, mutta myös muutama tukeen liittyvä oikaisuvaatimus.
- Varhaiskasvatuksen osalta tuen osalta ei vielä oikaisuvaatimuksia
- Tuen päätöksissä kirjaukset ovat joskus varsin epämääräisiä (Epäselvää millaista tukea oppilaalle suunnitellaan ja miten se todellisuudessa toteutuu).
- Valtakunnallisesti tuen suunnittelu- ja toteutustapa vaihtelevaa.
- Epäselvyyttä oppilaan oikean tuen portaan määrittämisessä.
  - Mm. todellisen tarpeen harkinta oppiaineiden yleisten tavoitteiden yksilöllistämässä.
- AVIin yhteydenottoja tukeen liittyen (opetushenkilöstö ja huoltajat).
- Tulisi pohtia, milloin siirrytään vsop-opetukseen (vuosiluokkiin sitomaton opetus) - etenkin koulua käymättömät oppilaat - jos oppilaalla ei tosiasiassa ole motivaatiota suorittaa opintojaan sovitun mukaisesti...
- Ehdotuksia koulutuksista ylitarkastaja Perttu Piekkarille osoitteeseen: perttu.piekkari@avi.fi
- <https://avi.fi/tapahtumat-ja-koulutukset>

Aluehallintovirasto